

# 30 ĐIỂM MÙ AN TOÀN "CHẾT NGƯỜI" TRONG NHÀ MÁY & CÁCH KHẮC PHỤC

*Cẩm nang bỏ túi dành riêng cho Giám đốc Nhà máy, Trưởng phòng HSE & HR Manager.  
Đừng đợi thanh tra đến hoặc tai nạn xảy ra mới đọc tài liệu này.*

**TÁC GIẢ: Nguyễn Đình Phước - Giảng Viên Trưởng & Founder GPAT Nam Việt -**  
*Chuyên gia huấn luyện an toàn lao động BBS-360*

TRANG 1: LỜI NÓI ĐẦU

"An Toàn Từ Gốc – Vững Tâm Mỗi Ngày"

Trong 10 năm làm nghề và đi kiểm tra hàng trăm nhà máy, tôi nhận ra một sự thật đau lòng: **90% tai nạn lao động nghiêm trọng đều đến từ những lỗi nhỏ mà chúng ta lướt qua hàng ngày.** Chúng ta gọi đó là "Điểm mù an toàn".

Điểm mù không phải là những gì bạn không biết. Đó là những gì bạn **nhìn thấy nhưng không nhận ra sự nguy hiểm của nó**, hoặc tặc lưỡi bỏ qua vì "làm bao năm rồi có sao đâu".

Ebook này không nói về lý thuyết. Tôi đã tổng hợp 30 điểm mù thực tế nhất, chia làm 4 nhóm rủi ro chính. Hãy in nó ra, cầm theo cây bút và đi một vòng nhà xưởng của bạn ngay hôm nay.

Chúc bạn và doanh nghiệp luôn "Sản xuất an toàn - Về nhà bình an".

**Nguyễn Đình Phước**

## PHẦN 1: ĐIỂM MÙ VỀ ĐIỆN & CHÁY NỔ (TỬ THẦN THẦM LẶNG)

*Điện và lửa không bao giờ cho chúng ta cơ hội thứ hai để sửa sai.*

### 1. Hệ thống tiếp địa (nối đất) bị đứt hoặc đấu nối sai

- **Điểm mù:** Vỏ máy móc kim loại không được nối đất an toàn. Dây tiếp địa bị oxy hóa, đứt ngầm nhưng không ai kiểm tra.
- **Hậu quả:** Khi thiết bị rò điện, người chạm vào vỏ máy sẽ bị điện giật tử vong tức thì.
- **Khắc phục:** Đo điện trở tiếp địa định kỳ (quy định < 4 Ohm hoặc < 10 Ohm tùy hệ thống). Kiểm tra trực quan các mối nối hàng tuần.

## 2. Ổ cắm điện quá tải & Dây dẫn rải sàn

- **Điểm mù:** Cắm quá nhiều thiết bị vào một ổ chia (đặc biệt là ấm đun nước, lò vi sóng trong xưởng). Dây điện nằm dưới sàn nơi xe nâng hay đi qua.
- **Hậu quả:** Chập cháy do quá tải nhiệt; xe cán dẫm dây gây rò điện ra khung xe hoặc sàn nhà xưởng.
- **Khắc phục:** Dùng ổ cắm công nghiệp cố định. Treo dây điện lên cao hoặc đi trong ống luồn chịu lực.

## 3. Tủ điện hở hang & Mất bản đồ mạch

- **Điểm mù:** Cửa tủ điện mở toang để "cho mát", bụi bám bám đầy cầu dao. Không có nhãn dán định danh CB (Aptomat).
- **Hậu quả:** Bụi dẫn điện gây phóng hồ quang cháy nổ. Khi có sự cố, người vận hành hoảng loạn không biết ngắt CB nào.
- **Khắc phục:** Đóng kín tủ điện 24/7. Dán nhãn định danh rõ ràng (Ví dụ: "CB Máy Nén Khí 1").

## 4. Bỏ qua quy trình LOTO (Lockout/Tagout) khi bảo trì

- **Điểm mù:** Thợ bảo trì sửa máy nhưng chỉ tắt công tắc, không khóa nguồn, không treo biển cảnh báo.
- **Hậu quả:** Người khác không biết vô tình bật máy -> Người sửa chữa bị nghiền nát hoặc điện giật.
- **Khắc phục:** Áp dụng quy trình "Khóa nguồn - Treo thẻ - Thử khởi động lại" trước khi can thiệp vào máy.

## 5. Bình chữa cháy bị "vô hiệu hóa"

- **Điểm mù:** Bình chữa cháy bị hàng hóa che khuất, lấy ra khó khăn. Kim đồng hồ tụt về vạch đỏ/vàng nhưng không ai nạp lại.
- **Hậu quả:** Khi cháy không có phương tiện dập tắt ngay từ đầu (Golden Time).
- **Khắc phục:** Kẻ vạch vàng khu vực để bình. Checklist kiểm tra áp suất và chốt kẹp chì hàng tháng.

## 6. Đèn chiếu sáng sự cố (Emergency Light) bị hỏng

- **Điểm mù:** Đèn Exit/Emergency lắp cho có, khi cúp điện thì đèn cũng tắt luôn do chai pin.
- **Hậu quả:** Khi cháy nổ gây mất điện, công nhân hoảng loạn dẫm đạp lên nhau vì không thấy đường thoát hiểm.
- **Khắc phục:** Nhấn nút Test trên đèn hàng tháng. Thay pin định kỳ.

## 7. Sử dụng thiết bị điện thường trong kho hóa chất/dễ cháy

- **Điểm mù:** Lắp bóng đèn huỳnh quang thường, ổ cắm thường trong kho sơn, kho dung môi, kho gas.
- **Hậu quả:** Tia lửa điện nhỏ khi bật công tắc sẽ kích nổ hơi hóa chất/khí gas tích tụ.
- **Khắc phục:** Bắt buộc sử dụng thiết bị điện phòng nổ (Explosion-proof) cho các khu vực này.

---

# PHẦN 2: ĐIỂM MÙ MÁY MÓC & THIẾT BỊ (BẦY CƠ KHÍ)

*Máy móc vô tri, nó sẽ nghiền nát mọi thứ đưa vào vùng nguy hiểm.*

## 8. Tháo bỏ che chắn an toàn (Machine Guarding)

- **Điểm mù:** Công nhân tháo nắp che dây curoa, bánh răng, trục quay để "thao tác cho nhanh" rồi quên lắp lại.
- **Hậu quả:** Cuốn kẹt quần áo, tóc, tay chân vào bộ phận chuyển động -> Thương tật vĩnh viễn.
- **Khắc phục:** Nghiêm cấm tháo che chắn khi máy chạy. Lắp cảm biến (Interlock) - tháo nắp là máy tự dừng.

## 9. Điểm mù xe nâng (Forklift Blind Spots)

- **Điểm mù:** Tài xế chạy nhanh qua góc cua khuất tầm nhìn; hàng xếp quá cao che mặt; lùi xe không quan sát.
- **Hậu quả:** Đâm va người đi bộ hoặc húc đổ kệ hàng.

- **Khắc phục:** Lắp gương cầu lồi tại góc cua. Quy định bấm còi, đèn cảnh báo. Vẽ lối đi riêng cho người đi bộ.

## 10. Móc cầu mất chốt an toàn (Lưỡi gà)

- **Điểm mù:** Móc cầu của Palang/Cầu trục bị gãy lấy khóa (safety latch) nhưng vẫn sử dụng.
- **Hậu quả:** Cáp tải bị tuột khỏi móc khi cầu, làm rơi tải trọng hàng tấn xuống dưới.
- **Khắc phục:** Thay thế móc cầu ngay khi mất lấy khóa. Kiểm tra cáp tải hàng ngày.

## 11. Máy mài/Máy cắt thiếu chụp bảo vệ

- **Điểm mù:** Tháo vành chắn bảo vệ của máy mài cầm tay để lắp đá mài lớn hơn quy định.
- **Hậu quả:** Đá mài vỡ, văng mảnh vào mặt/cổ/ngực gây tử vong.
- **Khắc phục:** Cấm tuyệt đối việc tháo vành chắn. Sử dụng đúng loại đá mài phù hợp tốc độ máy.

## 12. Đua giỡn với khí nén

- **Điểm mù:** Dùng vòi khí nén xịt bụi quần áo hoặc xịt vào người nhau đùa giỡn.
- **Hậu quả:** Khí nén áp lực cao có thể thổi bay mắt, vỡ màng nhĩ hoặc tắc mạch máu qua da.
- **Khắc phục:** Đào tạo cấm sử dụng khí nén vệ sinh cơ thể. Chỉ dùng máy hút bụi công nghiệp.

## 13. Làm việc trong không gian hạn chế (Confined Space) không đo khí

- **Điểm mù:** Chui vào bồn chứa, cống ngầm, hầm hàng để vệ sinh mà không đo nồng độ khí độc/Oxy.
- **Hậu quả:** Ngạt khí chết người (thường chết chùn do người sau xuống cứu người trước).
- **Khắc phục:** Bắt buộc đo khí và có người giám sát bên ngoài (Stand-by person).

## 14. Thang và Giàn giáo tạm bợ

- **Điểm mù:** Sử dụng thang nhôm mất đế cao su chống trượt; Giàn giáo không có lan can, sàn thao tác hở.
- **Hậu quả:** Ngã cao -> Chấn thương sọ não hoặc gãy xương.
- **Khắc phục:** Kiểm tra thang/giàn giáo trước khi leo (dán tem kiểm định xanh). Đeo dây an toàn khi làm việc trên 2m.

## 15. Mặc đồ bảo hộ (PPE) sai cách

- **Điểm mù:** Đội mũ bảo hộ nhưng không cài quai; Đeo dây an toàn nhưng móc vào điểm yếu (như ống nước nhựa).
  - **Hậu quả:** PPE trở nên vô tác dụng khi tai nạn xảy ra.
  - **Khắc phục:** Đào tạo cách sử dụng PPE đúng chuẩn. Giám sát nhắc nhở liên tục.
- 

# PHẦN 3: ĐIỂM MÙ HÀNH VI (TÂM LÝ HỌC BBS-360)

*Đây là nguyên nhân gốc rễ của 90% tai nạn.*

## 16. Tâm lý "Tôi làm 20 năm rồi có sao đâu" (Complacency)

- **Điểm mù:** Công nhân lão làng thường chủ quan, bỏ qua quy trình an toàn vì tự tin quá mức vào kinh nghiệm.
- **Giải pháp:** Xoay vòng vị trí công việc. Yêu cầu họ hướng dẫn lại cho người mới (để tự nhắc nhở bản thân).

## 17. Áp lực tiến độ (Rushing)

- **Điểm mù:** Quản lý ép sản lượng -> Công nhân làm tắt quy trình, bỏ qua bước kiểm tra an toàn.
- **Giải pháp:** Tuyên bố "An toàn trước - Sản xuất sau". Thưởng nóng cho việc dừng máy để sửa lỗi an toàn.

## 18. Sự mệt mỏi (Fatigue)

- **Điểm mù:** Công nhân tăng ca quá nhiều, làm việc khi buồn ngủ hoặc uống thuốc cảm cúm.
- **Giải pháp:** Kiểm soát giờ tăng ca. Check sức khỏe đầu ca với các vị trí vận hành máy.

## 19. Hiệu ứng đám đông (Groupthink)

- **Điểm mù:** "Thấy người khác không đeo kính, tôi cũng ngại đeo."
- **Giải pháp:** Xây dựng văn hóa nêu gương từ cấp Quản lý. Phạt nghiêm người vi phạm đầu tiên để răn đe.

## 20. Sợ báo cáo (Fear of Reporting)

- **Điểm mù:** Giấu nhẹm các sự cố suýt bị (Near-miss) vì sợ bị phạt/trừ thi đua.
  - **Giải pháp:** Khuyến khích và thưởng tiền cho báo cáo Near-miss. Coi đó là bài học giá trị.
- 

# PHẦN 4: ĐIỂM MÙ PHÁP LÝ & HỒ SƠ (BẦY HÀNH CHÍNH)

*Những lỗi khiến doanh nghiệp bị phạt hàng trăm triệu đồng khi thanh tra.*

## 21. Nhầm lẫn nhóm đối tượng huấn luyện

- **Lỗi:** Gộp chung Nhóm 3 (Vận hành máy) học với Nhóm 4. Cấp sai loại chứng chỉ.
- **Rủi ro:** Phạt 10-20 triệu/người. Yêu cầu học lại toàn bộ.

## 22. Hồ sơ ký khống, copy-paste

- **Lỗi:** Sổ theo dõi huấn luyện có chữ ký giống hệt nhau (1 người ký cho cả lớp). Giáo trình không liên quan đến ngành nghề.
- **Rủi ro:** Thanh tra bác bỏ kết quả huấn luyện. Phạt nặng hành vi gian dối.

## 23. Thiếu Đánh giá rủi ro (Risk Assessment)

- **Lỗi:** Không có hồ sơ Đánh giá rủi ro định kỳ hàng năm theo Thông tư 07/2016/TT-BLĐTBXH.
- **Rủi ro:** Bị đánh giá không kiểm soát an toàn hệ thống.

## 24. Bỏ quên Quan trắc môi trường lao động

- **Lỗi:** Không đo đặc tiếng ồn, bụi, ánh sáng, hơi khí độc tại xưởng định kỳ 1 năm/lần.
- **Rủi ro:** Phạt hành chính và tăng nguy cơ bệnh nghề nghiệp cho công nhân.

## 25. Thiết bị hết hạn kiểm định

- **Lỗi:** Xe nâng, nồi hơi, bình khí nén đã hết hạn tem kiểm định nhưng vẫn chạy.
- **Rủi ro:** Phạt rất nặng (gấp 3 lần phí kiểm định) và đình chỉ hoạt động thiết bị.

## 26. Khám sức khỏe không đúng chuyên khoa

- **Lỗi:** Chỉ khám sức khỏe tổng quát, không khám phát hiện Bệnh nghề nghiệp (đo điếu, đo chức năng hô hấp...).
- **Rủi ro:** Không phát hiện bệnh sớm, dẫn đến kiện tụng bồi thường sau này.

## 27. Cán bộ an toàn không đủ năng lực

- **Lỗi:** Cử nhân viên kiêm nhiệm làm an toàn nhưng chưa qua đào tạo chuyên môn (Nhóm 2).
- **Rủi ro:** Bộ máy an toàn hoạt động không hiệu quả, tư vấn sai luật cho chủ doanh nghiệp.

## 28. Diễn tập PCCC "trên giấy"

- **Lỗi:** Lập phương án PCCC cho có lệ, không tổ chức diễn tập thực tế định kỳ hàng năm.
- **Rủi ro:** Khi cháy thật, không ai biết dùng vòi rồng, không biết đường thoát nạn.

## 29. Không khai báo tai nạn lao động

- **Lỗi:** Tự thỏa thuận bồi thường với nạn nhân, không khai báo với Sở LĐTBXH.
- **Rủi ro:** Nếu bị phát hiện (người nhà kiện cáo), sẽ bị truy cứu trách nhiệm hình sự.

## 30. Quên quản lý nhà thầu phụ (Subcontractors)

- **Lỗi:** Không kiểm soát an toàn của thợ thầu bên ngoài vào làm việc sửa chữa/xây dựng.
- **Rủi ro:** Tai nạn của nhà thầu xảy ra trong nhà máy của bạn => Bạn vẫn chịu trách nhiệm liên đới.

---

# LỜI KẾT & GIẢI PHÁP

Bạn đã tìm thấy bao nhiêu điểm mù trong nhà máy của mình? Nếu con số > **3**, hệ thống an toàn của bạn đang ở mức báo động đỏ.

Đừng lo lắng, phát hiện ra rủi ro là bước đầu tiên để loại bỏ nó.

**TẠI GPAT NAM VIỆT, CHÚNG TÔI KHÔNG CHỈ DẠY LUẬT.** Chúng tôi cung cấp giải pháp **HUẤN LUYỆN BBS-360** giúp bạn "vá" lại mọi lỗ hổng trên:

1. **Audit hiện trường miễn phí:** Chỉ ra ngay lập tức các điểm mù trước khi đào tạo.
2. **Đào tạo thay đổi hành vi:** Biến sự ép buộc thành tự giác.
3. **Chuẩn hóa hồ sơ:** Đảm bảo 100% "sạch" khi thanh tra kiểm tra.

#### **ĐĂNG KÝ TƯ VẤN & NHẬN BÁO GIÁ HUẤN LUYỆN:**

- Hotline: 0977 043 219
- Website: <https://giaiphapantoan.com/>
- Email: info@giaiphapantoan.com
- Địa chỉ hiện hành (sau sát nhập): Lầu 3, 230 Đại Lộ Bình Dương, Phường Phú Lợi, TP.HCM
- Địa chỉ cũ (trước khi sát nhập hành chính): 230 Đại Lộ Bình Dương, Phú Hòa, Thủ Dầu Một, Bình Dương